

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ "ГЛАВНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА"
София 1000, бул. "Княз Ал. Дондуков" № 3

П Л А Н
ЗА ДЕЙНОСТТА НА ИА "ГИТ"
2008 – 2012 ГОДИНА

Май, 2008 година
София

ПЛАН
ЗА ДЕЙНОСТТА НА ИА "ГИТ"
2008 – 2012 ГОДИНА

ВЪВЕДЕНИЕ

Дългосрочният план за дейността на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" за периода до 2012 година отчита и отразява целите и приоритетите от правителствената стратегия за безопасност и здраве при работа 2008 – 2012 година. Изпълнителна агенция "ГИТ" осъществява цялостен контрол за защитата на труда, полаган в предприятията и другите места, където се извършва трудова дейност. ИА "ГИТ" ще продължи още по-активно да подкрепя и подпомага работодателите и всички участници в трудовия процес, организациите на социалните партньори в по-пълното прилагане на нормативните актове по здраве и безопасност при работа, и да предприема съответните мерки срещу онези, които не ги спазват.

В интерес на обществото е всички работещи и работодатели да спазват своите задължения за осигуряване на здравословна и безопасна работна среда с цел намаляване на трудовите злополуки и професионални болести и стимулиране здравето и благополучието на хората. Обществото очаква прозрачно и безпристрастно инспектиране, равнопоставено пред закона и високи резултати от дейността на ИА "ГИТ" по закрилата на труда.

Отчитайки въздействието, което контролът по труда оказва върху участниците в трудовия процес, дългосрочните цели са обосновани от желанието на ИА "ГИТ" да подобрява административното обслужване и качеството на цялостната си дейност за увеличаване равнището на спазване на трудово-правните норми и увеличаване приноса на инспекцията в осигуряването на безопасен, справедлив и достоен труд в Р България.

Важно за развитието на държавния контрол по труда е сътрудничеството с правителствените и неправителствени организации, заинтересовани от защитата на труда и не на последно място с медиите.

ИА "ГИТ" ще ползва в дейността си препоръките на МОТ и институциите за инспектиране по труда на ЕС и ще сравнява своите опит и практика с тези на сродните инспекции от другите държави. Ще се използват всички възможности за участие в работата на IALI – международната асоциация на инспекциите по труда и регионалното сътрудничество във връзка с инспектирането.

Човешкият ресурс на агенцията, неговата ангажираност и професионален капацитет имат решаващ принос за ефикасността и ефективността на контрола, който ще бъде осигурен с по-добро управление.

Дългосрочният план за дейността на ИА "ГИТ" през периода 2008- 2012 г. ще съдейства за постигане на:

- целенасоченост в действията на агенцията, както и на отделните служители в нейните структури;

- по-качествено и ефективно изпълнение на законоустановените правомощия на инспекцията по труда;
- съвместимост между обществените нагласи и очаквания и резултатите от дейността на агенцията;
- по-добра координация с държавните институции и организации;
- стимулиране инициативата на социалните партньори за включването им с идеи и проекти за постигане на безопасен, справедлив и достоен труд;
- по-добро разбиране на гражданите за функциите и дейността на ИА "ГИТ" и повишаване на институционалния имидж на агенцията.

Дългосрочният план е основа за ежегодното разработване на програмите за инспекционната дейност за осигуряването на здраве и безопасност при работа, на справедливи условия на труд, за намаляване броя на смъртните случаи, травмите и заболяванията, а така също запазване на човешкото достойнство и подобряване на средата за развитието на бизнеса.

ВИЗИЯ

“Ефективна и ефикасно функционираща инспекция по труда”

МИСИЯ

“Осъществяване на държавен контрол за защита на трудовите права на работещите и налагане на единното прилагане на трудовото законодателство в предприятията”

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ

“Повишаване качеството на контрола по спазване на законодателството по осъществяване на трудовите правоотношения, законодателството в областта на безопасността и здравето при работа и на законодателството за насърчаване на заетостта във всички предприятия и места, където се осъществява трудова дейност или се провежда обучение”

За постигане на стратегическата цел ще се реализират следните оперативни цели:

Оперативна цел 1: Повишаване ефективността и ефикасността на контролната дейност

Тази цел може да се постигне с разработването и въвеждането в инспекционната практика на ИА "ГИТ" на единна методика за контрол в трите основни направления – трудови правоотношения, здравословни и безопасни условия на труд и насърчаване на заетостта.

Мерки	Дейности	Резултати/ индикатори
1.1. Единна методология за инспектиране по труда	1.1.1. Разработване на процедури и методики за инспектиране по основни направления на инспекционната дейност – ЗБУТ, ТПО и ЗНЗ.	Гарантиране на единна методология и уеднаквяване на практиката при прилагането на трудовото законодателство от ИА "ГИТ".

Мерки	Дейности	Резултати/ индикатори
	1.1.2. Актуализиране на методическите помагала за инспектиране в специфични производства и дейности.	Актуализирани методически помагала.
	1.1.3. Разработване на методически помагала за инспектиране в производства и дейности с проявени нови професионални рискове.	Разработени нови методически помагала.
	1.1.4. Изготвяне и прилагане на актуални и навременни методически указания за постигане еднаквост в различните етапи на контролната дейност.	Разработени методически указания.
	1.1.5. Разработване на методически указания за съвместни проверки с други контролни органи.	Разработени методически указания.
	1.2. Ефективна контролна дейност	1.2.1. Увеличаване обхвата на инспектираните предприятия.
	1.2.2. Разработване на методика за оценка на ефективността и ефикасността на инспекционната дейност.	Разработена методика.
	1.2.3. Повишаване ефикасността от контрола в предприятията с висок трудов травматизъм и неблагоприятни условия на труд.	Намаляване честотата и тежестта на трудовия травматизъм и броя на професионалните заболявания.
	1.2.4. Насочване на контролната дейност към защита на работещите от появата на нови рискове в резултат на извършващите се социално икономически и технологични промени.	Превенция на най-често проявяващите се нови рискове.
	1.2.5. По-често инспектиране в МСП с висок риск на работните места.	Увеличен брой МСП с изпълнени изисквания на ЗЗБУТ.
	1.2.6. Подобряване на разследването на трудовите злоупотреки за по-пълно установяване причините за тяхното възникване.	Подобрени анализи, по-ефективни коригиращи мерки.
	1.2.7. Насочване на контролната дейност в секторите с високи нива на заетост на млади работници до 29 годишна възраст.	Осигурени благоприятни условия на труд за работещи до 29 години.
	1.2.8. Приоритетно инспектиране в секторите с високи нива на заетост на уязвими групи – хора с увреждания, възрастни работници, работещи жени, работници с временни (срочни) договори и работници-мигранти.	Намален брой на уязвимите работещи, изложени на висок риск.

Мерки	Дейности	Резултати/ индикатори
	1.2.9. Задълбочен и ефикасен контрол в структуроопределящи предприятия за осигуряване на ЗБУТ за всички работещи.	Увеличен брой предприятия с осигурени ЗБУТ за работещите.
1.3. Усъвършенстване на сътрудничеството със социалните партньори и другите контролни органи	1.3.1. Усъвършенстване на координацията и обмена на информация между държавните контролни органи в областта на труда.	Подобрена защита на труда.
	1.3.2. Активизиране на диалога със съветите по условия на труд.	Увеличена съпричастност и повишена информираност на социалните партньори.

Оперативна цел 2: Повишаване на административния капацитет на агенцията и професионалния капацитет на инспекторите по труда

Тази оперативна цел обхваща управленските дейности, които ще допринесат за ефективното функциониране и институционалното утвърждаване на ИА "ГИТ". Повишаването на административния капацитет на Агенцията е свързано с внедряването на съвременни системи за управление, изучаване опита на сродните институции, както и утвърждаване на добрите практики в системата на Инспекцията по труда.

ИА "ГИТ" поема ангажимента да осигури подходящи условия за работа и професионално развитие на своите служители, за да бъдат те съпричастни към постигане на стратегическата цел на Агенцията. Стремещът на ИА "ГИТ" е да изгради високо мотивиран и адаптивен човешки ресурс, отличаващ се с висок професионализъм и компетентност. Това ще се осъществи чрез продължаващо професионално обучение и развитие на система за управление на знанието.

ИА "ГИТ" ще работи за осигуряване адекватно заплащане на труда на инспекторите за повишаване на мотивацията им.

Мерки	Дейности	Резултати/ индикатори
2.1. Прилагане на съвременни методи и системи за управление на ИА "ГИТ"	2.1.1. Актуализиране на системата за планиране, извършване и отчитане на инспекционната дейност и оценка на нейната ефективност.	Подобрена система.
	2.1.2. Създаване на система за вътрешен контрол и управление.	Изградена система и звено за контрол.
	2.1.3. Обвързване и усъвършенстване на програмното бюджетиране, оперативното планиране и отчитането на контролната дейност.	Въведен процес на програмно бюджетиране, планиране и отчитане.
	2.1.4. Разработване на методика за определяне на среден разход за една проверка.	Разработена методика.

Мерки	Дейности	Резултати/ индикатори
	2.1.5. Усъвършенстване на системата за вътрешно административно и деловодно обслужване, осигуряваща възможност за електронен обмен на документи.	Усъвършенствана система за управление на деловодната и административна дейности.
2.2. Повишаване на организационната ефективност на ИА "ГИТ"	2.2.1. Разработване на система за финансово управление и контрол.	Въведена система за финансово управление и контрол.
	2.2.2. Разработване на система за управление на риска в Агенцията.	Въведена система за управление на риска.
	2.2.3. Разработване на интегрирана информационна система с възможност за включването и в националната и локални електронни мрежи на държавната администрация.	Изградена информационна система. Създадена техническа готовност за включване.
	2.2.4. Развитие и усъвършенстване на административните и правни услуги, извършвани от Агенцията.	Подобрено качество на правните и административни услуги.
2.3. ИА "ГИТ" професионална държавна администрация	2.3.1. Разработване на система за определяне на потребността от специалисти за работа в ИА "ГИТ".	Въведена система за определяне на потребностите.
	2.3.2. Разработване на процедура за подбор на кандидати за работа в ИА "ГИТ".	Въведена процедура за подбор.
	2.3.3. Разработване на прозрачна процедура за кариерно развитие.	Въведена процедура за кариерно развитие.
	2.3.4. Разработване на система за въвеждащо обучение.	Утвърдена система.
	2.3.5. Разработване на система за непрекъснато обучение и повишаване на квалификацията на служителите.	Утвърдена система.
	2.3.6. Усъвършенстване на процедурата за атестиране.	Утвърдени критерии за оценка на индивидуалното изпълнение.
2.4. ИА "ГИТ" – предпочитано място за работа	2.4.1. Изграждане на стимулиращи условия и среда за повишаване на конкурентността при набиране и подбор на служители в ИА "ГИТ".	Степен на удовлетвореност на служителите от организацията, като работодател, (в т.ч. по основните мотивационни фактори), измерена с периодични проучвания. Ниво на текучество, причини за напускане.
	2.4.2. Повишаване заплатите на работещите в ИА "ГИТ" и усъвършенстване на вътрешните правила за заплащане на труда.	
	2.4.3. Обвързване на заплащането с резултатите на дейността на служителите чрез създаване на по-справедлива, финансово обезпечена и прозрачна система за допълнително материално стимулиране.	

Мерки	Дейности	Резултати/ индикатори
	2.4.4. Създаване на среда на сигурност и доверие на работното място.	Гарантиране професионална и физическа сигурност на служителите. Подобряване на вътрешната Разработване на етичен кодекс.
	2.4.5. Разработване на система за проучване на нагласите и мотивацията на служителите за работа в ИА "ГИТ" и прилагане на адекватни мерки за намаляване на текучеството.	
	2.4.6. Провеждане на периодични проучвания за състоянието на вътрешната комуникация между звената (по хоризонтала и вертикала). Оценка на допуснатите слабости при вътрешните комуникации.	
	2.4.7. Разработване на кодекс за етично поведение на служителите на ИА "ГИТ".	
	2.4.8. Минимизиране на рисковите фактори пораждащи корупционно поведение на служителите.	
2.5. Подобряване на материално техническата база и социално битовото обслужване	2.5.1. Рехабилитация на сградния фонд на ИА "ГИТ" държавна собственост и обновяване на офис оборудването.	Подобри условия на труд. Уредена собственост на ИА "ГИТ".
	2.5.2. Настаняване на административните звена на ИА "ГИТ" в сгради държавна собственост.	Подобрена мобилност. Повишаване ефективността от дейността на инспекторите по труда.
	2.5.3. Подобряване на транспортното обслужване и на автомобилния парк на Агенцията.	Предприети мерки за защита живота и здравето на инспекторите по труда.
	2.5.4. Осигуряване на преносими компютри и периодично обновяване с унифицирано компютърно оборудване.	
	2.5.5. Осигуряване на подходящи ЛПС за инспекторите, извършващи контрол на рискови производства и дейности.	
	2.5.6. Подобряване на социално-битовото обслужване на служителите на ИА "ГИТ".	Подобрено социално-битово обслужване.
	2.5.7. Обвързване на планирането на материално-техническата база с бъдещото развитие на организационната структура на ИА "ГИТ".	Обезпеченост с необходимите материална база и офис оборудване.

Оперативна цел 3: Повишаване и укрепване институционалния имидж на инспекцията по труда

С тази оперативна цел ИА "ГИТ" ще осигури прозрачност на своята дейност за защита трудовите права на работещите в Р България.

Мерки	Дейности	Резултати/ индикатори
3.1. Активна и целенасочена комуникация с медиите	3.1.1. Организиране и провеждане на пресконференции и подготовка и разпространение на прессъобщения.	Поддържане на институционална идентичност, публичност и прозрачност за дейността на институцията. Повишена информираност на обществеността за резултатите от инспекционната работа по спазване на трудовото законодателство и за закрилата на трудовите и социалните права на работещите. Повишено качество на медийното отразяване.
	3.1.2. Организиране на участия в предавания на електронните медии и на интервюта за пресата и електронните медии.	
	3.1.3. Осигуряване на експертни материали за публикации.	
	3.1.4. Извършване на информационни услуги за медиите.	
3.2. Организиране и провеждане на информационни събития	3.2.1. Разработване и провеждане на информационни кампании.	Осигуряване на информация, консултиране по дейността и правомощията на ГИТ, адекватно реагиране при възникване на кризисни ситуации. Информираност за международни и национални инициативи в областта на Инспекцията по труда. Осигурена адекватна информация.
	3.2.2. Осигуряване на своевременна и точна информация при възникване на кризисни ситуации.	
	3.2.3. Организиране участия на журналисти в проверки.	
	3.2.4. Медийно отразяване на национални и международни инициативи в областта на Инспекцията по труда.	

Мерки	Дейности	Резултати/ индикатори
3.3. Интернет страница на ИА „ГИТ“	3.3.1. Поддържане и усъвършенстване на Интернет страницата на ИА „ГИТ“.	Институционална идентичност, публичност и прозрачност в дейността на ИА „ГИТ“. Осигурена достъпна експертна информация за обществеността и потребителите на услугите на ИА „ГИТ“.
	3.3.2. Разработване и внедряване на Интранет страница на ИА "ГИТ".	Осигурена информация за служителите на ИА "ГИТ".
3.4. Разработване и разпространение на печатни информационни материали	3.4.1. Разработване, издаване и разпространение на информационни брошури.	Повишено качество на превантивната дейност на Агенцията.
3.5. Сътрудничество с медии с професионална насоченост	3.5.1. Осигуряване и публикуване на материали за новини и събития, свързани с ИА „ГИТ“.	Разработване и публикуване на професионални експертни материали, насочени към специализирана аудитория. Публикации на специализирани материали.
	3.5.2. Осигуряване на експертни материали, които популяризират работата на инспектора по труда.	
	3.5.3. Осигуряване на материали от експерти за резултатите от проведени инспекционни кампании.	

Оперативна цел 4: Разширяване на международното сътрудничество за осигуряване на резултатно взаимодействие и обмяна на опит с инспекциите по труда от ЕС и региона

В центъра на вниманието на тази цел е ефективното партньорство с инспекциите по труда на страните членки от Европейския съюз, югоизточна Европа и ОНД, изразяващо се в обмен на информация, практики и опит. Участие в съвместни дейности със сродни организации и институции в областта на контрола по спазване на трудовото законодателство.

Мерки	Дейности	Резултати/ индикатори
4.1. Разширяване участието на ИА „ГИТ“ в партньорства и сдружения в регионален, европейски и световен мащаб	4.1.1. Инициране и развиване на регионални сдружения за инспекция по труда.	Повишен имидж и разширено международно влияние на институцията.
	4.1.2. Организиране и провеждане на международни семинари, симпозиуми и конференции.	Повишен имидж и разширено международно влияние на институцията.

Мерки	Дейности	Резултати/ индикатори
	4.1.3. Предоставяне на консултантска помощ за сродни институции в страни в социално-икономически преход.	Повишен имидж и разширено международно влияние на институцията.
4.2. Разширяване обмена на информация и добри практики в рамките на ЕС и целия свят.	4.2.1. Подкрепа и участие в кампаниите на SLIC, IALI, MOT, Европейската агенция по безопасност и здраве при работа в Билбао и други сродни организации и институции в областта на контрола по спазване на трудовото законодателство.	Повишен професионализъм и ефективност на работа.
	4.2.2. Участие в работни групи към SLIC, консултативни органи по БЗР и др.	
	4.2.3. Участие в програми за обмен на инспектори, организирани от IALI и SLIC.	
	4.2.4. Обмен на информация и добри практики по подписани двустранни споразумения.	

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на стратегическата цел

Реализирането на стратегическата цел се осъществява в координация и сътрудничество с други държавни контролни органи и администрации, с признатите за представителни на национално, отраслово/браншово и регионално равнище организации на работодателите и на работниците и служителите, както и с всички участници в трудовия процес.